

Dr. Jože Rant (1896–1972) v Aleji zaslužnih Ločanov

Dr. Jože Rant v aleji zaslužnih Ločanov.
(foto: Aleksander Igličar)

Spomladi leta 2016 je v Aleji zaslužnih Ločanov ob 120. obletnici rojstva, kot enajsti, svoj doprnski kip dobil pionir modernega slovenskega zobozdravstva prof. dr. Jože Rant (1896–1972) z Godešiča. Dr. Rant, eden najpomembnejših in tudi v mednarodnem merilu uveljavljenih slovenskih zobozdravnikov, je bil velik humanist, naravovarstvenik. *»Rojenice in sojenice so mu v zibel položile veliko talentov,«* je dejala ena od govornic v Aleji zaslužnih Ločanov prof. dr. Zvonka Zupanič - Slavec, predstojnica Inštituta za zgodovino medicine, *»on pa je znal pozlatiti vse, česar se je lotil.«* In lotil se je mnogih stvari na različnih področjih življenja, da bi pomagal ljudem in družbi. O življenju in delu dr. Jožeta Ranta sta v *Loških razgledih* 58/2011 že pisala njegov sin Andrej Rant in Tone Košir.

Da so na delo dr. Jožeta Ranta ponosni tako v zobozdravstveni stroki kot tudi njegovi rojaki, Godešani in Ločani, je pričala množična udeležba na slovesnosti v Aleji zaslužnih Ločanov, kjer so nastopili veterani tamburaške skupine Bisernica iz Reteč, njegov spomin so v slovesnih uniformah počastili lovci in s svojim mimohodom tudi kolesarji po starem iz društva Rovtarji. Ob tej priložnosti sta bili odprti tudi dve razstavi: dokumentarna o življenju in delu Jožeta Ranta, z naslovom *Prof. dr. Jože Rant – oče slovenskega zobozdravstva*, v Mali galeriji občine, in filatelistična v Sokolskem domu, ki je pod naslovom *Prof. dr. Jože Rant – znanost in tehnika na znamkah*, prikazala dosežke še drugih naših veleumov z različnih področij.

Sin Andrej Rant je ob tej priložnosti zapisal:

»V življenju mnogo stvari mine, vse se spreminja, le ljubezen in resnično spoštovanje do ljudi, ki si to zaslužijo, ostaneta. Bog mi je dal očeta, ki sem mu lahko hvaležen za vse, kar je lepega v življenju. Tega sem se zavedal že v rani mladosti.

*V vseh desetletjih so prišli mnogi trenutki, ko sem se ga spominjal z veseljem, pa tudi z žalostjo v srcu, ko sem ga pogrešal. Kot izraz teh trenutkov so nastale **Pesmi očetu**.*« Nekatere od njih tukaj objavljamo.

MOJ OČE

*Moj oče ...
Obraz je tvoj ves raskav, trd,
a vendar ves mehak,
kot knjiga pred menoj odprt.
V zoranem čelu,
kjer gube strnjene,
kot brazde v njivi se vrste,
ostale so zarisane sledi
prestanih borb in vseh skrbi.
In tvoje roke!
Življenje berem v tvojih dlaneh!
Življenje – trpljenje.
V njem pest ojekleni ...
Roke so izmučene;
a v trudnih ti očeh
na pol ugasli lesk
kot ogenj še vzzari!*

KRES 1972

(dan očetove smrti)

*Čriček v travi,
brezkončna je pesem njegova;
rob sonca za svetlim obzorjem,
lebdijo zvezde v širjavi ...*

*Nad vodami v zrcalni tokavi
komarji in vešče plešejo
poslednji svoj svatovski ples,
neutrudne kresnice slavijo,
veseli in žalostni kres.*

*V stene hiš in hlevov spanec prodira,
in tudi mak je zaprl svoj cvet.
Nikogar več ni na planjavi;
stopinja človeka zamira.*

*Črno veselje razprto –
praznina v daljavi ...
Le drobna lučka potrto
drhti –
nekdo pa umira.*

KRESNICE

*Kresnice v travi ...
Izgubljene duše sanjajo
nevzdrumni, mračni sen.*

*Škrlatno sonce ...
Rdi, blede
večer meglen.*

*Brezkončna strašna noč ...
Bog umirajoč drhti
in kliče na pomoč!*

SORŠKO POLJE

*Prelepa, sončna, pisana ravan!
Dobrave, polja, znamenja, vasi;
Lubnik na straži, v daljavi Kranj ...
Gora obok v nebo kipi,
kot pravljica otroških sanj!*

*Tu je moj dom, v duši mi leži;
zorana zemlja, ki diši,
kozolci, žanjice, Osolnik in Hom;
veselo žvrgolijo ptice
in žito valovi ...*

*Tu je moj oče; med njivami
obraz njegov uzrl bom!
V noč oglašajo se prepelice
in veter v hrastih šelesti,
kot da žaluje za nekom ...*

OČETU

*Kako se čas odmaknil je in odbrzel;
kar je nekoč bilo, že davno je prešlo
in čas mi tebe kruto je odvezl ...*

*Spet videl bi te rad in te objel
in ti povedal sto stvari,
kar vem, da bi jih slišati želel!*

*A le še v sanjah me obiščeš kdaj,
da srečen ti glavo objamem,
a v sreči tej resnice ne dojamem,
da v svetu tem sva ločena na vekomaj ...*

ZORANO ČELO

*Poleti, ko trave so cvetele,
cvrčali murni, prepelice pele,
spet skupaj sva med njivami hodila
in brez besed od sreče vpila ...*

*Včeraj pa, oče, me je spreletelo:
zazrl sem se ti v zorano čelo,
le za trenutek tvoj obraz obšel;
globoko v duši sem spoznal,
da vedno v meni boš ostal.*

*Morda nekoč bo spet vzcvetela njiva,
dehte trave, škrjančki žvrgoleli
in bom v polju čisto sam;
tedaj te v srcu bom priklical,
obraz bom tvoj med klasjem poiskal!*